WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 28 sierpnia 2017 r.

ZP-KNPS.431.2.35.2017.HB

Pani
Izabela Rakoczy
Dyrektor
Domu dla Dzieci nr 4
Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży
„Salvator"
w Wałbrzychu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniu 5 kwietnia 2017 r. do Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej wpłynął anonim od wychowanków Domu dla Dzieci Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Salvator" w Wałbrzychu o treści: „O ratunek proszą wychowankowie z domu dziecka – salwator w wałbrzychu. Ratunku, ratunku, ratunku" (pisownia oryginalna). Mając na uwadze powyższe, w dniach 18 i 19 kwietnia 2017 r. oraz 9 maja 2017 r., na podstawie art. 122 i art. 122a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 697), kontrolerzy z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu, Tomasz Borecki – inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę w trybie uproszczonym w Domu dla Dzieci nr 4 Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Salvator", zwanym w dalszej części niniejszego wystąpienia „Domem" lub „Placówką". Przedmiotem kontroli było przestrzeganie wybranych praw dziecka, w szczególności prawa przed poniżającym traktowaniem i karaniem oraz przestrzeganie wybranych standardów opieki i wychowania.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 września 2016 r. do 18 kwietnia 2017 r. funkcję Dyrektora Placówki pełniła Pani Izabela Rakoczy.

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń składanych przez Dyrektora Placówki, koordynatora, wychowawców oraz pedagoga. Podczas kontroli przeprowadzono także

rozmowy i ankiety z wychowankami przebywającymi w czasie prowadzenia działań kontrolnych w Placówce. Kontrola została odnotowana w Książce kontroli pod nr 3. Ilekroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o „ustawie" lub „rozporządzeniu" należy przez to rozumieć ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 697) lub rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Dom dla Dzieci nr 4 jest niepubliczną jednostką organizacyjną wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej prowadzoną przez Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Salvator" w Wałbrzychu. Zgodę na prowadzenie Placówki wydał Wojewoda Dolnośląski decyzją nr ZP-ZS.9423.8.2016 z dnia 18 sierpnia 2016 r.

Placówka działa na podstawie Regulaminu Organizacyjnego, który określa organizację i zasady pracy Domu, specyfikę i zakres sprawowanej opieki w placówce opiekuńczo-wychowawczej Dom dla Dzieci nr 4 Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Salvator". Powyższy dokument został opracowany na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W Regulaminie stwierdzono brak określenia typu placówki.

(dowód: akta kontroli str.23-28)

Placówka usytuowana jest w jednopiętrowym budynku jednorodzinnym w zabudowie „bliźniaczej", przy ul. Miłej 39 w Wałbrzychu. Na parterze znajduje się salon, aneks kuchenny, pralnia, pomieszczenie na środki czystości, pokój wychowawców, toaleta a także magazyn, w którym przechowuje się m.in. zapasy żywności, wyposażony w urządzenia chłodnicze. Salon wyposażony jest w stół z krzesłami, komplet wypoczynkowy, ławę, telewizor oraz sprzęt komputerowy. Stanowi on jednocześnie wspólną przestrzeń, w której dzieci spożywają posiłki oraz się spotykają i wypoczywają. Kuchnia wyposażona jest w niezbędny sprzęt gospodarstwa domowego typu: lodówka, kuchenka, kuchnia mikrofalowa, zmywarka, zlewozmywak i szafki z blatem do przygotowywania posiłków. Na I piętrze znajdują się pokoje wychowanków: dwa czteroosobowe chłopców, jeden czteroosobowy dziewcząt i jeden dwuosobowy dziewcząt. Z pokoju czteroosobowego dziewcząt drzwi prowadzą do garderoby, w której odzież przechowują wszyscy wychowankowie. Wszystkie pokoje wyposażone są w biurka, szafki, tapczany i łóżka piętrowe. Powyższe spełnia standardy wskazane w § 18 ust. 3 pkt 1 – 3 rozporządzenia. Kontrolujący zwrócili uwagę, iż oświetlenie boczne (jedyne) w pokoju dwuosobowym dziewcząt może być

niewystarczające. W pokojach młodszych dzieci znajdowały się pudła z zabawkami, w innych książki, pluszaki.

(dowód: akta kontroli str.33,37)

W dniu kontroli w ewidencji Placówki figurowało 14 wychowanków w wieku od 7 do 18 lat. Dwoje dzieci w wieku poniżej 10 roku życia zostało przyjętych do Placówki wraz z dwojgiem starszego rodzeństwa. Jedna wychowanka pozostawała na długotrwałej ucieczce, pozostali realizowali obowiązek szkolny:

- pięcioro na poziomie szkoły podstawowej,
- ośmioro na poziomie gimnazjum (w tym pięcioro w Publicznych Gimnazjach Nr 1 i Nr 10 w Wałbrzychu, jeden chłopiec w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, jedna wychowanka w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii i jeden chłopiec w Centrum Kształcenia Ustawicznego.

Ustalono, że wychowankowie dojeżdżali do szkół samodzielnie posługując się biletami miesięcznymi zakupionymi przez Placówkę. Żaden podopieczny nie korzystał z internatu ani bursy. *(dowód: akta kontroli str.29-31)*

Odnosząc się do § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia dzieciom umieszczonym w placówce opiekuńczo-wychowawczej zapewnia się wyżywienie dostosowane do jego potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia. Z informacji uzyskanych od koordynatora, wychowawców i wychowanków wynika, że od poniedziałku do piątku obiady dowożone były w termosach przez firmę cateringową. W weekendy menu ustalano wspólnie z dziećmi. Śniadania, podwieczorki i kolacje wychowawcy przygotowywali wspólnie z dziećmi. Za zaopatrzenie w artykuły spożywcze odpowiadał przede wszystkim koordynator. Dzieci miały dostęp do żywności (np. pieczywo, płatki, masło, mleko, ser żółty, wędlina, pozostałe po wcześniejszym posiłku warzywa) i napojów w zależności od potrzeb przez całą dobę. Powyższe zostało potwierdzone podczas przeprowadzanych z wychowankami rozmów. W miesiącach IX, X i XI 2016 r. jeden z wychowanków ze względu na problemy zdrowotne miał zapewnioną specjalną dietę wg zaleceń lekarza.

(dowód: akta kontroli str.35-37)

Wszystkie dzieci były objęte opieką medyczną lekarza rodzinnego w Przychodni Specjalistycznej - Regina i Walenty Śliwa, przy ul. Uczniowskiej 21 w Wałbrzychu (filia w Szczawnie Zdroju). Ponadto niektórzy wychowankowie korzystali z porad lekarzy specjalistów: stomatologa, laryngologa, psychiatry oraz ortodonty. Jeden wychowanek wymagał zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny: kule i stabilizator.

Leki zakupywane były zgodnie ze wskazaniami lekarza przez koordynatora, pedagoga lub wychowawcę. Środki farmakologiczne przechowywano w kartonowym pudełku, które znajdowało się w pokoju wychowawców (pomieszczenie było zamykane na klucz dostępny tylko dla wychowawców). W dniu 9 maja 2017 r. stwierdzono uzupełnienie wyposażenia pokoju wychowawców w metalową szafkę, zamykaną na klucz, przeznaczoną do przechowywania leków.

(dowód: akta kontroli str.37-39)

Zgodnie z zapisem § 18 ust. 1 pkt 6a rozporządzenia dziecko przebywające w placówce powinno być zaopatrzone w odzież, obuwie i bieliznę stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb. W trakcie kontroli ustalono, że dla każdego dziecka prowadzono kartę odzieżową, w której odnotowywano wszystkie przekazane dzieciom ubrania, zarówno te zakupione jak i otrzymane od darczyńców. Ustalono, że najczęściej wychowawcy wspólnie z wychowankami dokonywali niezbędnych zakupów, nawet starsi wychowankowie raczej woleli na zakupy pojechać z wychowawcą. Rozmowy z dziećmi potwierdziły, że ilość ubrań i obuwia jest wystarczająca, nie wnosiły również zastrzeżeń do jakości otrzymywanej odzieży.

Z informacji uzyskanych od koordynatora wynika, że zapotrzebowanie na środki do higieny osobistej oraz środki chemiczne składają wychowawcy u koordynatora, a ten następnie przekazuje je do kadr znajdujących się w biurze Fundacji. Kadrowa następnie zamawia je w hurtowni. Zamówione produkty wydaje się w piątki lub wcześniej zgodnie ze wskazanymi potrzebami.

Wszyscy wychowankowie są zaopatrzeni w podręczniki i niezbędne przybory szkolne. Zgodnie z zapotrzebowaniem są one uzupełniane na bieżąco z zapasów przechowywanych w magazynie.

(dowód: akta kontroli str.33-35,39)

Zgodnie z § 14 rozporządzenia niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej psycholog lub pedagog winien sporządzić diagnozę psychofizyczną dziecka. W kontrolowanej Placówce diagnozy wychowanków przygotowywała osoba zatrudniona na stanowisku pedagoga. Diagnozy sporządzone zostały w obszarach, o których mowa w rozporządzeniu. Dla jednej wychowanki nie przygotowano diagnozy, ponieważ od momentu skierowania do Placówki przebywała na ucieczce.

(dowód: akta kontroli str.37-42)

Po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej każdy wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka przygotowywał plan pomocy dziecku, zawierający cele i działania

krótkoterminowe i długoterminowe w następujących obszarach: stan zdrowia, sytuacja rodzinna, funkcjonowanie społeczno – emocjonalne, funkcjonowanie poznawcze. W planach wskazano główny cel pracy z dzieckiem. Dokonując analizy dokumentacji ustalono, że plany pomocy sporządzano bez udziału asystenta lub podmiotu organizującego pracę z rodziną. Nie sporządzono planu pomocy dla wychowanki przebywającej na ucieczce od dnia skierowania do Placówki.

(dowód: akta kontroli str.43-48)

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w Placówce dla każdego wychowanka prowadzone były karty pobytu dziecka, wypełniane co miesiąc, zawierające informacje o dziecku w obszarach wskazanych w rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str. 49-52)

Zatrudnieni w placówce opiekuńczo-wychowawczej pedagog i psycholog powinni dla każdego dziecka prowadzić „arkusz badań i obserwacji pedagogicznych", „arkusz badań i obserwacji psychologicznych" oraz kartę udziału w zajęciach specjalistycznych prowadzonych przez pedagoga i psychologa wraz z opisem ich przebiegu (§ 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia). Dokonując analizy dokumentacji prowadzonej przez pedagoga stwierdzono, że prowadzone były arkusze badań i obserwacji pedagogicznych dla wszystkich wychowanków, jednak odnotowywano w nich wszelkie działania podejmowane na rzecz podopiecznego np.: „wizyta u pediatry", „nadanie paczki z odzieżą" itp. W arkuszach poza pedagogiem wpisów dokonywali również wychowawcy. Zwrócono uwagę, aby w.w arkusz był stosowany przez pedagoga zgodnie z jego przeznaczeniem. Jednocześnie stwierdzono brak kart udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga. Uzyskano informacje, iż poza zajęciami z pedagogiem, troje dzieci uczestniczy w zajęciach prowadzonych przez logopedę (środy od godziny 16 do 18), terapeuta natomiast prowadzi zajęcia indywidualne i grupowe w zależności od potrzeb dziecka w każdą środę od godziny 16 do 18.

(dowód: akta kontroli str. 39)

W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo ośrodku preadopcyjnym zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, ocenia sytuację umieszczonego dziecka (art. 135 ustawy). Odnosząc się do art. 138 ust. 1 ustawy zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku. Ostatnie posiedzenia zespołu odbyło się 9 marca 2017 r. i dotyczyło 12 wychowanków. 2 marca 2017 r. na posiedzeniu zespołu omówiono sytuację jednej wychowanki, natomiast stwierdzono brak protokołu z posiedzenia. W dniu 28 listopada 2016 r. zespół obradował na

temat sytuacji dziewczynki przebywającej na długotrwałej ucieczce. Na podstawie przedłożonych protokołów z posiedzeń stwierdzono, że w skład wyżej wymienionych zespołów wchodzili: dyrektor, pedagog, wychowawca kierujący procesem wychowawczym, przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu (organizator rodzinnej pieczy zastępczej). Wysyłano zaproszenia również do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu oraz rodziców dzieci. Wskazane jest aby rodzice potwierdzali swoją obecność i fakt zapoznania się z wnioskiem zespołu własnoręcznym podpisem. Stwierdzono, iż Zespół dokonał oceny sytuacji dzieci jednak nie we wszystkich obszarach wskazanych w art. 136 ustawy. Pomimo sporządzenia przez zespół wniosków o zasadności dalszego pobytu dzieci w Placówce, nie zostały one przekazane do właściwych sądów, co nakazuje przepis art. 138 ust. 2 ustawy.

(dowód: akta kontroli str.53-54)

W Placówce obowiązuje „Procedura wypłaty kieszonkowego", oraz „System motywacyjny Domów dla Dzieci Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży Salvator", z którymi zostali zapoznani wszyscy wychowankowie. Zgodnie z regulaminem „kieszonkowe" wypłacane było do 5 dnia każdego miesiąca. Minimalna kwota „kieszonkowego" wynosiła 10 zł, natomiast maksymalna - 50 zł. W wyniku analizy list wypłat od września 2016 r. do kwietnia 2017 r. stwierdzono, że przyznawana wychowankom kwota była zgodna z zapisem § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia (od 25 zł do 50 zł), jej odbiór był kwitowany podpisem wychowanka, natomiast w dwóch przypadkach w miesiącu marcu dzieci nie podpisały odbioru kieszonkowego na liście, natomiast pokwitowały wypłaty w zeszycie prowadzonym przez wychowawcę, który wypłacał im należność w dwóch ratach. Dodatkowo dziewięcioro dzieci w miesiącu lutym otrzymało „nagrodę semestralną" w wysokości 50 zł, a trzynaściorgu podopiecznym sponsor za uczestnictwo w „Jarmarku Bożonarodzeniowym" wręczył po 60 zł.

(dowód: akta kontroli str.35,57-65)

W kontrolowanej Placówce, pomocy w nauce i w nadrabianiu zaległości szkolnych wychowankom udzielali wychowawcy, pedagog oraz korepetytor; ten ostatni pomagał dzieciom uczęszczającym do szkoły podstawowej oraz gimnazjum. W ramach organizacji czasu wolnego oraz rozwoju zainteresowań wychowankowie w okresie objętym kontrolą brali udział w różnych zajęciach artystycznych, sportowych itp. Mając na uwadze powyższe Placówka realizowała wymóg wynikający z § 18 ust. 1 pkt 11 i pkt 12 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str.41)

W okresie działalności Placówki jeden wychowanek osiągnął pełnoletność, dwoje ukończy 18 lat w drugim półroczu 2017 r., a jeden w styczniu 2018 r. Biorąc pod uwagę wymóg art. 145 ust. 2 ustawy dotyczący wskazania opiekuna usamodzielnienia co najmniej na rok przed osiągnięciem pełnoletności, w przypadku wyżej wymienionych wychowanków nie został spełniony. Również termin opracowania indywidualnego programu usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed dniem 18-tych urodzin w jednym przypadku nie został zachowany.

(dowód: akta kontroli str. 125)

Oceny zgodności zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami dokonano na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych tj. potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii dyplomów ukończenia studiów wyższych, umów o pracę, zakresów obowiązków oraz pisemnych oświadczeń i zaświadczeń, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 1 – 4 ustawy. W okresie objętym kontrolą w Placówce zatrudnione były w pełnym wymiarze czasu pracy cztery osoby, w tym jedna na stanowisku koordynatora - wychowawcy, trzy osoby na stanowisku wychowawcy. Dodatkowo zatrudniona była od kwietnia 2017 r. 1 osoba na pół etatu na stanowisku wychowawcy. Wszystkie w/w osoby posiadały kwalifikacje zawodowe uprawniające do pracy z dziećmi na stanowisku wychowawcy zgodne z art. 98 ust.1 pkt 1 i ust. 3 ustawy.

(dowód: akta kontroli str.71-74)

Kierując się najwyższą troską o dobro dzieci mieszkających w w/w Placówce, w trakcie kontroli zwrócono szczególną uwagę na przestrzeganie w niej wybranych praw dziecka. W związku z powyższym przed kontrolą opracowano anonimową ankietę, o której wypełnienie poproszono wychowanków Placówki. Ankieta poprzedzona była rozmową dostosowaną do możliwości wiekowych podopiecznych. W trakcie trwania w/w czynności stwierdzono, iż wychowankowie byli otwarci na kontakt, chętnie uczestniczyli w rozmowie, nie przejawiali niechęci czy negatywnych zachowań. W badaniu ankietowym brało udział dziewięcioro wychowanków obecnych w czasie kontroli w Placówce.

Na pierwsze trzy pytania dotyczące zainteresowań i ulubionych zajęć w czasie wolnym dzieci wskazały: jazdę na rowerze, słuchanie muzyki, czytanie książek, gry na telefonie lub komputerze, oglądanie telewizji, spotkanie z kolegami i koleżankami poza placówką. Dziewięciu respondentów odpowiedziało twierdząco na pytanie „Czy wiesz, że jako dziecko masz swoje określone prawa?". Następnie wymienione zostały Prawa Dziecka i na pytanie „Czy w Placówce, w której przebywasz, możesz korzystać z wyżej wymienionych praw?" odpowiedzi twierdzącej udzieliło troje dzieci, jedna osoba

odpowiedziała przecząco, a pięcioro dzieci zaznaczyło odpowiedź, że mogą korzystać tylko z niektórych przysługujących im praw. Następnie trzy z dziewięciu osób przyznało, że ich prawa były lub są łamane w Placówce, a sześć osób udzieliło odpowiedzi negatywnej. W zakresie przestrzegania prawa dotyczącego ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, spośród dziewięciu respondentów dwóch zaznaczyło odpowiedź, że „wychowawca lub inny pracownik zastosował wobec nich niezasłużoną karę"- nie wymieniono jaką, trzy osoby zaznaczyły odpowiedź, że „wychowawca lub inny pracownik placówki obraził ich lub inne dziecko", dwoje wychowanków zaznaczyło, że „wychowawca lub inny pracownik placówki szarpał ich lub inne dziecko". Jeden na dziewięciu wychowanków wypełniających ankietę zaznaczył odpowiedź twierdzącą na pytanie czy w obecności innych dzieci wychowawcy zwracają się do nich w sposób zawstydzający lub prześmiewczy, a dwoje dzieci zaznaczyła odpowiedź „nie wiem". Powyższe wyniki ankiety nie potwierdziły się w rozmowie z pięciorgiem wychowanków przebywających w Placówce. Z wyjaśnień Dyrektora Placówki wynika, że w Placówce miały miejsce sytuacje dotyczące niewłaściwego zachowywania się wychowawcy w stosunku do podopiecznych, jednakże podjęte zostały w tej kwestii odpowiednie działania, w rezultacie wychowawca otrzymał wypowiedzenie umowy o pracę i od dnia 30.04.2017 r. już nie pracuje. Biorąc pod uwagę zarówno wyniki ankiety, jak i wyjaśnienia Dyrektora Placówki, mając na względzie fakt, iż w ankiecie nie wskazano konkretnego przedziału czasowego, można domniemywać, iż niepokojące sytuacje, o których wychowankowie wspomnieli w ankiecie, mogły dotyczyć właśnie zwolnionego z pracy wychowawcy. Jednakże nie ulega wątpliwości, że w dalszym ciągu należy podejmować działania w celu zapobiegania takim sytuacjom. Jako niezbędne uważa się podejmowanie przez pracowników Placówki działań w kierunku kształtowania konstruktywnych sposobów radzenia sobie z emocjami i redukowania napięcia emocjonalnego.

Wyniki ankiety wskazują, że prawo do informacji i wyrażania opinii przez wychowanków w sprawach ich dotyczących jest w Placówce raczej przestrzegane. Pięcioro z dziewięciu respondentów ankiety przyznało, że wychowawcy uwzględniają ich zdanie przy podejmowaniu decyzji ich dotyczących, jedna osoba nie odpowiedziała na to pytanie. Siedem osób zaznaczyło, że nikt w Placówce nie zabraniał im wyrażania swoich opinii. Z kolei analiza wyników ankiety w obszarze przestrzegania prawa do ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka wykazała, że siedmiu na dziewięciu respondentów zaznaczyło, iż w Placówce istnieje określony system kar i nagród. Jedna osoba wybrała odpowiedź „nie wiem", co potwierdzałoby odpowiedzi na kolejne pytanie: „Czy były Ci jasno

wytłumaczone zasady stosowania systemu kar i nagród w Placówce?", gdzie troje dzieci odpowiedziało „nie wiem", a jedno : „nie". Jednocześnie na pytanie o możliwość złagodzenia ustanowionej przez wychowawcę kary pięciu respondentów odpowiedziało twierdząco, że jest taka możliwość. Z badanej grupy wychowanków 77 % przyznało, że na co dzień utrzymuje kontakty z rodzicami lub innymi osobami bliskimi. Placówka w tym zakresie udziela wychowankom wsparcia.

Na pytanie „Czy w Placówce czujesz się bezpiecznie?" dwoje ankietowanych dzieci odpowiedziało przecząco. Pięciu respondentów odpowiedziało twierdząco, dwóch zaznaczyło odpowiedź „nie wiem", co może świadczyć, iż pomimo zaistniałych na terenie Placówki niedogodności, mieszkające tam dzieci w większości nie czują się zagrożone. Tylko czterech respondentów zaznaczyło odpowiedź twierdzącą na pytanie „Czy wychowawcy traktują Cię sprawiedliwie?", pięć osób zaznaczyło odpowiedź „nie". Natomiast aż 77 % ankietowanych wychowanków potwierdziło, że ma spośród wychowawców kogoś, komu zwierza się ze swoich problemów. Ponadto w ankiecie zawarto informacje, że dzieci przebywające w Placówce znają swoje obowiązki.

Dyskusyjną kwestią wynikłą z ankiety był zarzut o zbyt małe porcje żywieniowe. Dwoje wychowanków odpowiedziało twierdząco, że bywały dni kiedy zabrakło dla nich jedzenia i również dwie osoby uważały, że porcje były za małe. Tylko jedna osoba zaznaczyła w ankiecie, że nie ma dostępu do jedzenia i picia przez całą dobę. W czasie indywidualnych rozmów młodsi wychowankowie deklarowali, że porcje jedzenia są dla nich wystarczające, uwagi mieli natomiast starsi. Dyrektor Placówki zadeklarował podjęcie rozmów z dostawcą cateringu na temat zwiększenia porcji żywieniowych.

W obszarze kształcenia, rozwoju uzdolnień i zainteresowań wychowankowie na pytanie o czas wolny i rodzaj zajęć, w których mogą uczestniczyć wymieniali: słuchanie muzyki, jazdę na rowerze, grę w piłkę nożną, rysowanie, czytanie książek, grę na komputerze.

(dowód: akta kontroli str.87-122,127)

W wyniku przeprowadzonej kontroli w trybie uproszczonym w Domu dla Dzieci Nr 4 w Wałbrzychu stwierdzono następujące nieprawidłowości będące wynikiem nieprzestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów prawa i procedur, za co odpowiedzialność ponosi Dyrektor Placówki:

1. W Regulaminie Organizacyjnym Placówki nie został określony jej typ.
2. W Placówce miały miejsce sytuacje, w których nie były przestrzegane Prawa Dziecka w zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem.

3. Pedagog nie prowadzi kart udziału w zajęciach prowadzonych przez siebie, z opisem ich przebiegu, dla dzieci tego wymagających.
4. Plany pomocy dziecku opracowywano bez udziału asystenta rodziny lub przedstawiciela podmiotu organizującego pracę z rodziną.
5. Nie przestrzegano obowiązku terminowego wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia oraz przygotowania indywidualnego programu usamodzielnienia dla wychowanków, którzy ukończyli 17 roku życia.
6. Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka nie dokonywał oceny we wszystkich obszarach wymienionych w art. 136 ustawy.
7. Wnioski o zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce nie były przekazane do właściwego sądu.

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości w działalności Placówki, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Określić typ placówki opiekuńczo – wychowawczej w Regulaminie organizacyjnym.
   Podstawa prawna: art. 101 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 697).
   Termin realizacji: do 30 września 2017 r.
2. Przestrzegać Praw Dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem praw w zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem.
   Podstawa prawna: art. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 697).
   Termin realizacji: na bieżąco.
3. Prowadzić karty udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga, z opisem ich przebiegu, dla dzieci tego wymagających.
   Podstawa prawna: § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).
   Termin realizacji: niezwłocznie.
4. Plany pomocy dziecku opracowywać we współpracy z asystentem rodziny lub podmiotem organizującym pracę z rodziną.
   Podstawa prawna: art. 100 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 697)
   Termin realizacji: na bieżąco.

5. Doprowadzać do wskazania przez wychowanka opiekuna usamodzielnienia z chwilą ukończenia przez niego 17 roku życia.
   Podstawa prawna: art. 145 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 697).
   Termin realizacji: na bieżąco.
6. Dokonywać oceny sytuacji dziecka we wszystkich obszarach wskazanych w przepisach prawa powszechnie obowiązujących.
   Podstawa prawna: art. 136 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 697).
   Termin realizacji: na bieżąco.
7. Przekazywać wnioski zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka o zasadności jego dalszego pobytu w placówce do właściwego sądu.
   Podstawa prawna: art. 138 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 697).
   Termin realizacji: na bieżąco.

Działalność Domu dla Dzieci Nr 4 w Wałbrzychu w zakresie przestrzegania Praw Dziecka oraz określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej standardów opieki i wychowania ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Pouczenie: Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 697).
Na podstawie art. 186 pkt 3a cytowanej powyżej ustawy proszę w terminie do dnia 10 października 2017 roku o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)
DYREKTOR WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

.....
(członek zespołu inspektorów)

.....
(członek zespołu inspektorów)

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Ewelina Zygmunt